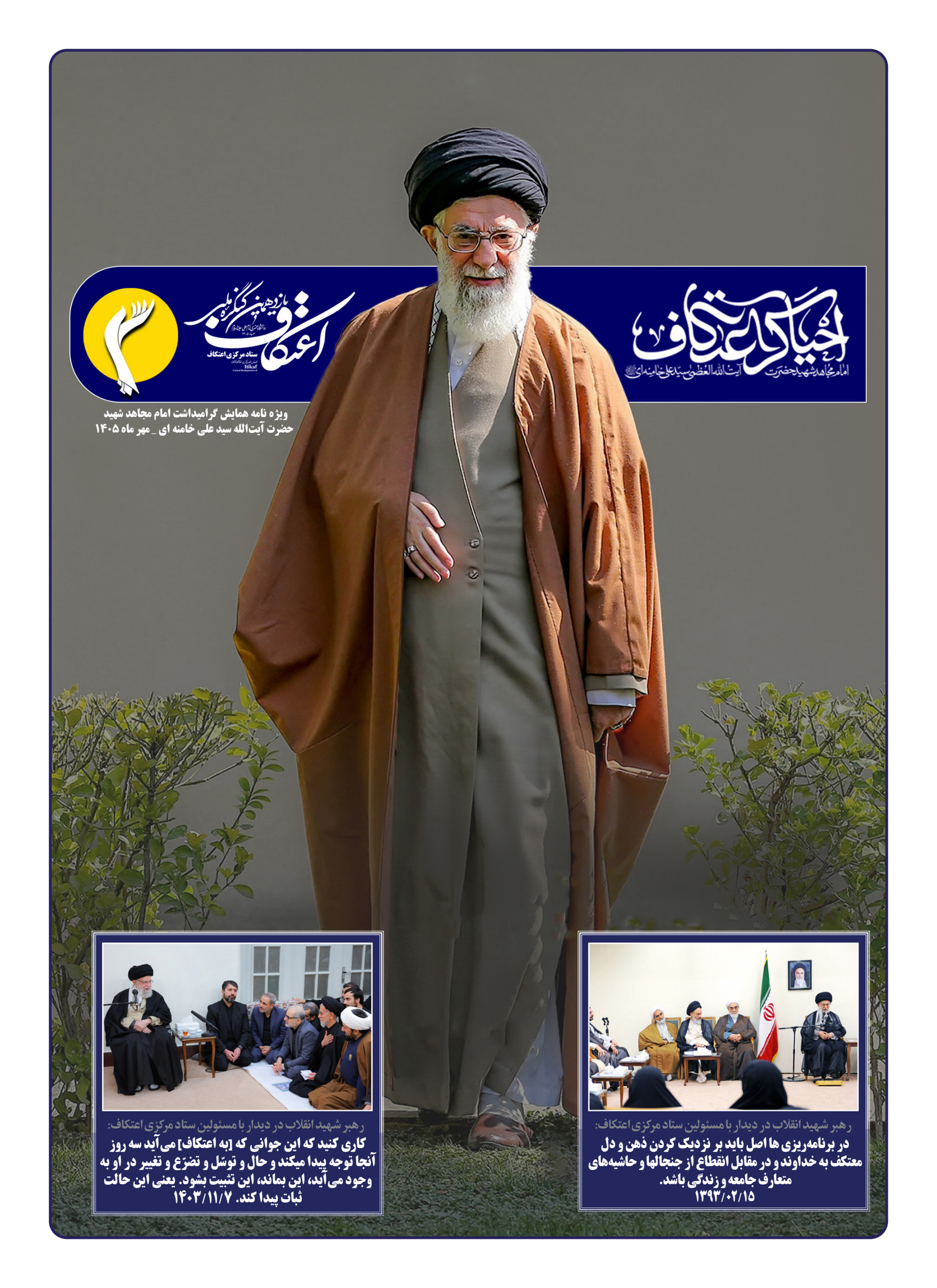

ویژه نامه همایش گرامیداشت امام مجاهد شهید
حضرت آیت‌الله سید علی خامنه ای _ مهر ماه ۱۴۰۵

رهبر شهید انقلاب در دیدار با مسئولین ستاد مرکزی اعتکاف:

در برنامه‌ریزی ها اصل باید بر نزدیک کردن ذهن و دل معتکف به خداوند و در مقابل انقطاع از جنجالها و حاشیه‌های متعارف جامعه و زندگی باشد.

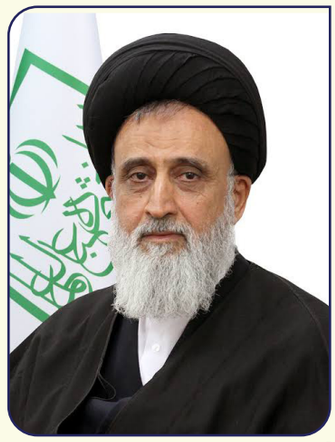
۱۳۹۳/۰۲/۱۵

رهبر شهید انقلاب در دیدار با مسئولین ستاد مرکزی اعتکاف:

کاری کنید که این جوانی که [به اعتکاف] می‌آید سه روز آنجا توجه پیدا میکند و حال و توسّل و تضرّع و تغییر در او به وجود می‌آید، این بماند، این تثبیت بشود. یعنی این حالت ثبات پیدا کند. ۱۴۰۳/۱۱/۷

آیت‌الله مدرسی یزدی:

احیای فرهنگ اعتکاف در جمهوری اسلامی از آثار ماندگار رهبر شهید است

آیت‌الله سیدمحمدرضا مدرسی یزدی، عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با اشاره به ابعاد علمی مدیریتی و معنوی رهبر شهید توجه ویژه ایشان به عبادت‌های فردی و جمعی به‌ویژه اعتکاف را از آثار و حسنات ماندگار ایشان دانست.

به گزارش روابط عمومی ستاد مرکزی اعتکاف، آیت‌الله سیدمحمدرضا مدرسی یزدی، عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، از اساتید حوزه علمیه، استاد دانشگاه و عضو هیئت امنای بنیاد ملی نخبگان در حاشیه گرامیداشت مرجع عالیقدر آیت‌الله العظمی شبیری زنجانی در حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه(سلام الله علیها) با اشاره به ابعاد مختلف شخصیت رهبر شهید اظهار کرد: رهبر شهید دارای ابعاد وجودی متعددی بود و در همه این ابعاد نیز برجستگی‌های ویژه‌ای داشت و حقیقتاً این شخصیت موهبتی بود که خداوند متعال به ملت ایران عطا کرده بود.

آیت‌الله سیدمحمدرضا مدرسی یزدی با اشاره به شهادت رهبر شهید افزود: ایشان علاوه بر مقام جانبازی، علم، مدیریت و زهد به مقام شهادت نیز نائل شد هرچند شهادت ایشان خسارتی بزرگ برای جامعه و ملت بود.

● توجه ویژه رهبر شهید به عبادت‌های فردی و جمعی

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم یکی از ابعاد مهم شخصیت رهبر شهید را توجه ویژه به عبادت‌های فردی و جمعی عنوان کرد و گفت: ایشان خود اهل عبادت و دعا بود و نسبت به دعا و عبادت اهتمام و تقید ویژه‌ای داشت.

استاد حوزه علمیه با اشاره به اهتمام رهبر شهید به عبادت‌های جمعی ادامه داد: نماز جماعت، نماز جمعه و اعتکاف از جمله عبادت‌های جمعی مورد توجه ایشان بود و اعتکاف به عنوان مجموعه‌ای از عبادات جایگاه ویژه‌ای در نگاه ایشان داشت.

عضو هیئت امنای بنیاد ملی نخبگان خاطرنشان کرد: با وجود مسئولیت‌های سنگین و مشغله‌های فراوان و وظایفی که رهبر شهید در هدایت جامعه اسلامی و مسائل جهان اسلام بر عهده داشت ایشان نسبت به مسائل عبادی و اجتماعی از جمله اعتکاف توجه ویژه‌ای داشت.

وی افزود: رهبر شهید در زمینه اعتکاف شخصاً هدایت و راهبری می‌کرد و افراد شایسته‌ای را برای هدایت و توسعه این عمل بزرگ انتخاب می‌کرد و این مسئله از جمله حسنات و آثار ماندگار ایشان برای جمهوری اسلامی است که ان‌شاءالله همچنان ادامه خواهد داشت.

آیت‌الله مدرسی یزدی با اشاره به پیشینه اعتکاف در میان علما و بزرگان دین گفت: پیش از این نیز علما در دوره‌های مختلف تاریخی نسبت به اعتکاف اهتمام داشتند و این سنت عبادی سابقه‌ای طولانی دارد اما احیای گسترده این مراسم در جمهوری اسلامی با همت، تدبیر و مدیریت رهبر شهید تحقق یافت.

وی در پایان با تقدیر از تلاش دست‌اندرکاران عرصه اعتکاف برای فعالان این حوزه آرزوی خیر و برکت، عافیت و توفیق روزافزون کرد.

آیت‌الله صفایی بوشهری، عضو مجلس خبرگان رهبری با اشاره به نقش امام شهید در احیای شعائر دینی گفت: رهبر شهید اهتمام ویژه‌ای به اعتکاف داشتند و آن را از زمینه‌های مهم ارتقای معنویت، اسلامیت و تحول جامعه به‌ویژه در میان جوانان می‌دانستند.

به گزارش روابط عمومی ستاد مرکزی اعتکاف، آیت‌الله صفایی بوشهری، عضو مجلس خبرگان رهبری ۱۹ شهریور در حاشیه اجلاسیه دبیران مردمی شورای راهبری اعتکاف استان‌ها با اشاره به اهمیت احیای شعائر دینی اظهار کرد: یکی از ویژگی‌های بارز رهبر یگانه و بزرگوار و شهیدمان اهتمام به احیای شعائر دینی بود و اعتکاف یکی از مهم‌ترین شعائر دینی است که آثار تکلیفی و وضعی ارزشمندی به همراه دارد.

آیت‌الله صفایی بوشهری با بیان اینکه اعتکاف در سال‌های اخیر در سطح گسترده‌ای در کشور توسعه یافته است، افزود: این حرکت ارزشمند اکنون از مرزهای جمهوری اسلامی ایران نیز فراتر رفته و در خارج از کشور نیز گسترش پیدا کرده است.

عضو مجلس خبرگان رهبری با اشاره به توجه و تأکید امامِ شهید انقلاب بر موضوع اعتکاف خاطرنشان کرد: رهبر شهید نسبت به اعتکاف تأکید ویژه‌ای داشتند گزارش‌های مربوط به آن را پیگیری می‌کردند و اعتکاف را یکی از زمینه‌های ارتقای سطح معنویت، اسلامیت و تحول جامعه می‌دانستند.

وی ادامه داد: حضور جوانان در مراسم اعتکاف در دانشگاه‌ها، مساجد و دیگر مراکز برگزاری اهمیت این سنت عبادی را دوچندان کرده است و می‌تواند نقش مؤثری در رشد معنوی و تربیتی نسل جوان داشته باشد.

● اعتکاف؛ بستری برای تربیت انسان در تراز اسلام

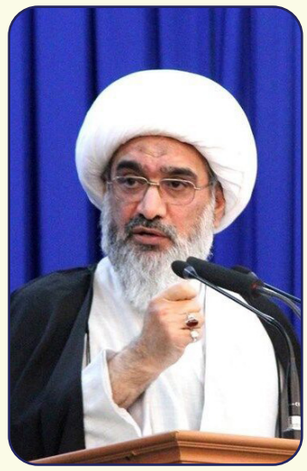
آیت‌الله صفایی بوشهری با تأکید بر اینکه اعتکاف امروز دارای جامعیتی فراتر از روزه‌داری و دعاست، گفت: اعتکاف تنها یک روزه‌داری یا دعا نیست بلکه محیطی برای ارتقای تمامی ابعاد وجودی انسان و تربیت انسان تراز اسلام ناب محمدی(ص) است.

عضو مجلس خبرگان رهبری همچنین از تلاش‌های ستاد مرکزی اعتکاف و دست‌اندرکاران برگزاری این آیین معنوی قدردانی کرد و افزود: از حجت‌الاسلام تکیه‌ای و مجموعه‌ای که در سطح کشور برای برگزاری و توسعه اعتکاف فعالیت می‌کنند صمیمانه سپاسگزارم و از تلاش‌های آنان قدردانی می‌کنم.

آیت‌الله صفایی بوشهری در پایان برای معتکفان و همه فعالان عرصه اعتکاف آرزوی توفیق کرد و گفت: برای همه معتکفان توفیقات الهی و برای تمامی کسانی که در عرصه اعتکاف به مردم خدمت می‌کنند از جمله خیران و حامیان این حرکت معنوی توفیقات روزافزون مسئلت دارم.

عضو مجلس خبرگان:

رهبر شهید انقلاب اهتمام ویژه‌ای به احیای اعتکاف داشتند

آیت‌الله اراکی:

اعتکاف با هدایت امام شهید آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای به یک جریان عظیم اجتماعی و میلیونی تبدیل شد

آیت‌الله محسن اراکی با تشریح نقش احیاگر امام شهید آیت‌الله سید علی خامنه‌ای (مدظله‌العالی) در گسترش فرهنگ اعتکاف، تأکید کرد: این سنت نبوی در دوران رهبری ایشان از یک عمل عبادی به جریانی گسترده و اثرگذار در عرصه اجتماعی تبدیل شد و میلیون‌ها جوان و نوجوان را به سوی معنویت و تربیت توحیدی جذب کرد.

به گزارش روابط عمومی ستاد مرکزی اعتکاف، آیت‌الله محسن اراکی در سخنانی با اشاره به جایگاه اعتکاف در اسلام، اظهار داشت: اعتکاف از سنت‌های بسیار مهم رسول اعظم(ص) است که به فرمان الهی توسط پیامبر اکرم(ص) بنیان‌گذاری و ترویج شد و مسلمانان در طول تاریخ به آن اهتمام داشته‌اند.

وی افزود: در دوران رهبری امام شهید آیت‌الله سید علی خامنه‌ای (مدظله‌العالی) این سنت الهی بیش از گذشته مورد توجه قرار گرفت و با تأکیدها و حمایت‌های ایشان به فرهنگی فراگیر و یک جریان اجتماعی گسترده در کشور تبدیل شد جریانی که آثار آن به دیگر کشورهای اسلامی نیز گسترش یافت.

آیت‌الله اراکی با بیان اینکه امام شهید بارها رضایت خود را از استقبال جوانان و نوجوانان از اعتکاف ابراز کرده بودند، خاطرنشان کرد: جذب نسل جوان به این سنت الهی نشان‌دهنده ظرفیت بالای اعتکاف در کنار ابعاد معنوی و تربیتی برای ایجاد یک جاذبه اجتماعی مؤثر است.

● تربیت انسان موحد؛ هدف اصلی آیین اعتکاف

وی با تأکید بر اینکه عالی‌ترین راز اعتکاف تربیت انسان موحد است، تصریح کرد: محوریت توحید در تربیت جامعه اسلامی از مهم‌ترین مبانی فکری بود که امام شهید آیت‌الله سید علی خامنه‌ای بر آن تأکید داشتند و اعتکاف یکی از مهم‌ترین بسترهای تحقق این هدف به شمار می‌رود.

عضو مجلس خبرگان رهبری ادامه داد: باید اذعان کرد که احیای سنت اعتکاف در جامعه اسلامی نوین ایران، مرهون هدایت‌ها، تبیین‌ها، تعلیم و تربیت امام شهید آیت‌الله سید علی خامنه‌ای است به‌گونه‌ای که این حرکت امروز به یک جریان عظیم اجتماعی و میلیونی با حضور گسترده جوانان و نوجوانان تبدیل شده است.

آیت‌الله اراکی در پایان ضمن قدردانی از خدمات و مجاهدت‌های امام شهید برای علو درجات ایشان دعا کرد و از خداوند متعال خواست همه مسلمانان را در ادامه این مسیر موفق بدارد.

رئیس ستاد مرکزی اعتکاف:

شهید آیت‌الله خامنه‌ای احیاگر سنت اعتکاف در ایران و جهان اسلام بود

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعلیرضا تکیه‌ای، رئیس ستاد مرکزی اعتکاف با اشاره به نقش رهبر شهید انقلاب اسلامی در احیای سنت اعتکاف گفت: اعتکاف پیش از انقلاب و در سال‌های ابتدایی پس از پیروزی انقلاب حرکتی محدود و کم‌دامنه بود اما با هدایت و حمایت رهبر شهید این سنت حسنه به حرکتی فراگیر در میان اقشار مختلف مردم به‌ویژه جوانان تبدیل شد.

به گزارش روابط عمومی ستاد مرکزی اعتکاف، حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعلیرضا تکیه‌ای، رئیس ستاد مرکزی اعتکاف با اشاره به ریشه‌های قرآنی و دینی سنت اعتکاف بیان کرد: اعتکاف سنت حسنه پیامبر خاتم(ص) است و احیای این سنت حسنه در دوران معاصر به دست رهبر شهید انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله العظمی امام خامنه‌ای صورت گرفت.

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعلیرضا تکیه‌ای با اشاره به سابقه اعتکاف در تاریخ اسلام افزود: اعتکاف در مقاطعی از تاریخ از جمله در نجف اشرف، مسجد کوفه و قم، مسجد امام حسن عسکری(ع) مورد توجه برخی علمای ربانی قرار گرفته بود اما این حرکت‌ها محدود خزنده و فاقد فراگیری و کثرت لازم در ابعاد کمی و کیفی بود.

رئیس ستاد مرکزی اعتکاف ادامه داد: رسالت قرآنی اعتکاف که در آیه «وَعَهِدْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَنْ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ» مورد تأکید قرار گرفته است در بستر نظام جمهوری اسلامی ایران مورد توجه جدی رهبر شهید انقلاب قرار گرفت.

وی با اشاره به نامه ستاد مرکزی اعتکاف در سال ۱۳۷۴ به رهبر شهید انقلاب اسلامی گفت: پس از ارائه پیشنهاد بهره‌مندی از ظرفیت اعتکاف برای معنویت‌بخشی به جامعه اسلامی و مقابله با جریان‌های ضدمعنوی ایشان با تمام ظرفیت از اعتکاف حمایت کردند و به‌صورت مستمر و سالانه این حرکت را مورد هدایت و حمایت قرار دادند.

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعلیرضا تکیه‌ای افزود: از آن زمان تاکنون حداقل در ۴۷ نوبت در دیدارهای عمومی پیام‌ها یا ارتباطات ستاد مرکزی اعتکاف با رهبر شهید انقلاب موضوع اعتکاف مورد توجه ایشان قرار گرفته است و همچنین دو بار ستاد مرکزی اعتکاف، شورای علمی و شخصیت‌های مؤثر در سیاست‌گذاری اعتکاف به‌صورت رسمی به محضر ایشان شرفیاب شدند.

• افزایش شمار معتکفان از ۱۶ هزار به بیش از ۱.۵ میلیون نفر

رئیس ستاد مرکزی اعتکاف با بیان اینکه عنوان احیاگر اعتکاف به‌روشنی بر رهبر شهید انقلاب منطبق است بیان کرد: پیش از ورود جدی ایشان به این عرصه با وجود گذشت بیش از ۱۵ سال از پیروزی انقلاب اسلامی جمعیت معتکفان از چند ده نفر به حدود ۱۶ هزار و ۵۰۰ نفر رسیده بود اما پس از حمایت و هدایت ایشان این روند شتاب قابل توجهی پیدا کرد.

وی ادامه داد: ۱۰ سال پس از نامه ستاد مرکزی اعتکاف در سال ۱۳۸۳ تعداد معتکفان به حدود ۳۰۰ هزار نفر رسید در سال ۱۳۹۳ این رقم به ۶۰۰ هزار نفر افزایش یافت و در سال ۱۴۰۳ به یک میلیون و ۲۵۰ هزار نفر رسید. این آمار در سال ۱۴۰۴ نیز به یک میلیون و ۵۴۰ هزار نفر افزایش پیدا کرد.

• توجه ویژه رهبر شهید انقلاب به اعتکاف در بیانیه گام دوم انقلاب

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعلیرضا تکیه‌ای با اشاره به حضور گسترده جوانان در اعتکاف گفت: یکی از ویژگی‌های مهم این حرکت کثرت و تنوع جمعیتی آن است به‌گونه‌ای که از دانش‌آموز و دانشجو تا اقشار مختلف شغلی و اجتماعی، زنان و مردان و افراد در سنین مختلف در اعتکاف حضور دارند و این مراسم از مراکز استان‌ها و شهرستان‌ها تا شهرها، بخش‌ها، روستاها و حتی خارج از کشور گسترش یافته است.

رئیس ستاد مرکزی اعتکاف افزود: امروز در ده‌ها کشور اسلامی و حتی برخی کشورهای غیرمسلمان اعتکاف مورد توجه قرار گرفته و برگزار می‌شود و ستاد مرکزی اعتکاف نیز در زمینه تبادل تجربه، معارف علمی، احکام و محتوای فرهنگی با برگزارکنندگان اعتکاف در خارج از کشور همکاری دارد.

وی با اشاره به جایگاه اعتکاف در بیانیه گام دوم انقلاب گفت: در بیانیه گام دوم رهبر شهید انقلاب اسلامی در بحث معنویت و اخلاق به اعتکاف به‌عنوان نخستین نمونه و یکی از جلوه‌های مهم معنویت در نظام اسلامی اشاره کردند که این موضوع نشان‌دهنده جایگاه بلند اعتکاف در نظام معنوی جمهوری اسلامی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعلیرضا تکیه‌ای خاطرنشان کرد: ما تنها به برگزاری مناسک اعتکاف اکتفا نکرده‌ایم بلکه تلاش شده است غنای علمی، ادبی و هنری اعتکاف نیز افزایش پیدا کند و در این زمینه تاکنون هفت جشنواره بین‌المللی برگزار شده و جشنواره هشتم نیز در پیش است.

رئیس ستاد مرکزی اعتکاف با تأکید بر مردمی بودن اعتکاف اظهار کرد: رهبر شهید انقلاب اسلامی همواره بر مردمی بودن اعتکاف تأکید داشتند و تلاش ما نیز این بوده است که اعتکاف از حالت مردمی خارج نشود و همچنان مردم‌نهاد و مردم‌پایه باقی بماند. دستگاه‌های فرهنگی و نهادهای نظام نیز در این مسیر نقش هم‌افزا دارند اما اعتکاف از ابتدا تا انتها توسط مردم برگزار می‌شود.

وی افزود: نقش ما در این عرصه تسهیل‌گری است هم تسهیل‌گری معرفتی و معنوی و هم تسهیل‌گری در حوزه خدمات تا معتکفان بتوانند بیشترین بهره را از برکات معنوی این مراسم ببرند.

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعلیرضا تکیه‌ای با اشاره به آخرین دیدار جمعی از فعالان اعتکاف با رهبر شهید انقلاب

گفت: پس از اعتکاف سال ۱۴۰۳ در روز ۲۵ رجب دفتر ایشان دستور داد جمعی از جوانان فعال اعتکافی از سراسر کشور به‌صورت منتخب به محضر ایشان برسند. این دیدار با هدف تشویق و ارائه رهنمود به فعالان اعتکاف انجام شد و ایشان در آن بر تثبیت آثار معنوی اعتکاف در طول سال تأکید کردند.

رئیس ستاد مرکزی اعتکاف ادامه داد: رهبر شهید انقلاب دستور دادند کاری شود که معنویتی که در سه روز اعتکاف جامعه را تحت تأثیر قرار می‌دهد در میان جوانان ماندگار شود و آثار و احوالات معنوی اعتکاف در طول سال برای حفظ و حراست از شأن معنوی و شخصیت روحانی جوانان مورد استفاده قرار گیرد.

رئیس ستاد مرکزی اعتکاف خاطرنشان کرد: این رهنمود رویکرد جدیدی را پیش روی سیاست‌گذاران، شورای علمی و ستاد اجرایی اعتکاف قرار داد تا محتوای سه روز اعتکاف به‌گونه‌ای طراحی شود که بتواند در جان جوانان ماندگار شود و در طول سال هدایتگر معنوی و هویتی آنان باشد.

وی با بیان اینکه رهبر شهید انقلاب تا آخرین روزهای حیات خود موضوع اعتکاف را پیگیری کردند گفت: آخرین دستور ایشان نیز بر تثبیت آثار اعتکاف استوار بود و ما این توفیقات را در حد توان خود دنبال کرده‌ایم و امیدواریم بتوانیم این مسیر را با قوت ادامه دهیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعلیرضا تکیه‌ای افزود: ادامه این مسیر با استعانت از رهنمودهای مقام معظم رهبری و جانشین مبارک رهبر شهید انقلاب حضرت آیت‌الله سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای دنبال خواهد شد. ما بلافاصله نامه بیعت معتکفان را برای ایشان ارسال کردیم و پاسخ این نامه را نیز با امضای شخص ایشان دریافت کردیم.

رئیس ستاد مرکزی اعتکاف در پایان گفت: مجموعه علمی، ادبی و هنری، برنامه‌های سیاستی و گزارش توفیقات اعتکاف را نیز تقدیم مقام معظم رهبری کرده‌ایم و منتظر دریافت رهنمودهای ایشان هستیم تا مسیر احیای اعتکاف و تثبیت آثار معنوی آن را با اطاعت از جانشین رهبر شهید انقلاب ادامه دهیم.

دکتر فلاح‌زاده:

اعتکاف به برکت هدایت‌های رهبر شهید انقلاب به یک نهاد اجتماعی و منبع قدرت تبدیل شده است

دکتر محمدهادی فلاح‌زاده با اشاره به نقش احیاگر امام شهید آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای (مدظله‌العالی) در گسترش فرهنگ اعتکاف این آیین معنوی را از برکات نظام جمهوری اسلامی دانست و تأکید کرد: اعتکاف امروز از یک عبادت فردی فراتر رفته و به نهادی اجتماعی و منبع قدرت برای جامعه اسلامی تبدیل شده است.

به گزارش روابط عمومی ستاد مرکزی اعکاف، دکتر محمدهادی فلاح‌زاده در سخنانی با تبیین جایگاه اعتکاف در جامعه اسلامی اظهار کرد: اعتکاف از برکات جمهوری اسلامی، امام راحل و هدایت‌های رهبر شهید انقلاب اسلامی است که در سال‌های اخیر گسترش یافته و امروز در عرصه اجتماعی نیز ظهور و بروز گسترده‌ای پیدا کرده است.

وی با اشاره به تعبیر رهبر شهید انقلاب مبنی بر اینکه اعتکاف منبع قدرت است، افزود: این تعبیر دارای ابعاد عمیقی در حوزه‌های اجتماعی، دینی و فرهنگی است. اعتکاف با برخورداری از ساختاری منظم، منسجم و اجتماعی، می‌تواند به تعمیق ارزش‌ها، نهادینه‌سازی اخلاق، تقویت نظم و ایجاد ثبات اجتماعی کمک کند.

فلاح‌زاده با بیان اینکه اعتکاف امروز به یک نهاد اجتماعی تبدیل شده است، تصریح کرد: کارکردهای این آیین معنوی تنها به حوزه فردی محدود نمی‌شود بلکه در مدیریت جامعه نیز آثار ارزشمندی دارد و می‌تواند در تقویت انسجام اجتماعی و ارتقای سرمایه معنوی جامعه نقش‌آفرین باشد.

● تقویت امید و تاب‌آوری در برابر مشکلات با اعتکاف

وی امیدآفرینی را از مهم‌ترین کارکردهای اعتکاف برشمرد و گفت: انسان معتکف با برقراری ارتباطی عمیق با خداوند از احساس پوچی، سرخوردگی و سردرگمی فاصله می‌گیرد و توان مقابله با مشکلات و سختی‌های زندگی را پیدا می‌کند.

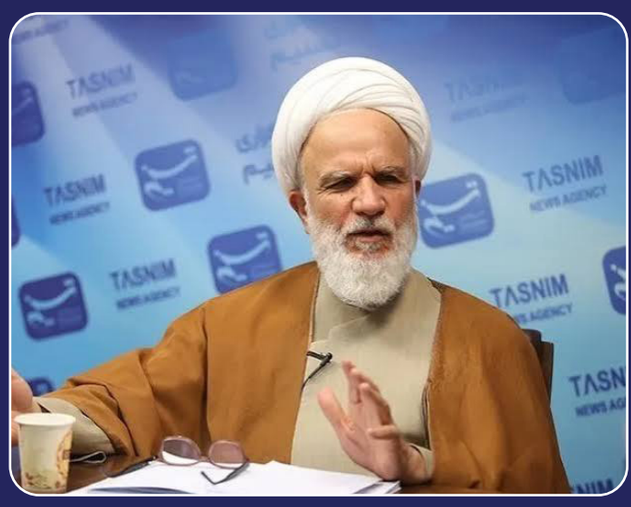
دکتر فلاح‌زاده ادامه داد: اعتکاف جامعه را در برابر رنج‌ها، مصیبت‌ها، آسیب‌های روحی و روانی و همچنین دنیاگرایی و تهاجمات فرهنگی مقاوم می‌سازد و به افراد قدرت ایستادگی در برابر ناملایمات و دشمنان را می‌بخشد.

وی تأکید کرد: اعتکاف هم منبع قدرت و هم نهاد اجتماعی است و کارکردهای گسترده‌ای در عرصه مدیریت اجتماعی و تربیت فردی دارد.

فلاح‌زاده در پایان با دعوت از عموم مردم به‌ویژه جوانان برای حضور در آیین اعتکاف گفت: کسانی که تاکنون توفیق حضور در این مراسم معنوی را نداشته‌اند با پیوستن به جمع معتکفان آثار و برکات آن را در زندگی فردی و اجتماعی خود مشاهده خواهند کرد.

آیت‌الله محمدی عراقی:

گسترش اعتکاف دانشجویی از دانشگاه تهران آغاز شد امام شهید از برگزاری اعتکاف دانشجویی حمایت کردند

آیت‌الله محمدی عراقی، مسئول دفتر رهبر انقلاب در قم با اشاره به تجربه برگزاری نخستین اعتکاف دانشجویی در مسجد دانشگاه تهران در دهه ۷۰ گفت: با وجود برخی تردیدها درباره امکان برگزاری اعتکاف در مسجد دانشگاه و میزان استقبال دانشجویان با حمایت و تأیید امام شهید این برنامه برگزار شد و استقبال دانشجویان دختر و پسر فراتر از انتظار بود.

به گزارش روابط عمومی ستاد مرکزی اعتکاف، آیت‌الله محمدی عراقی، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، نماینده مجلس خبرگان رهبری، عضو حقیقی شورای عالی انقلاب فرهنگی و عضو جامعه روحانیت مبارز، در حاشیه مراسم گرامیداشت مرجع عالیقدر آیت‌الله شبیری زنجانی که در حرم مطهر برگزار شد با اشاره به روند شکل‌گیری اعتکاف دانشجویی در کشور، اظهار کرد: در دهه ۷۰ که همزمان در سازمان تبلیغات اسلامی و به‌عنوان نماینده مقام معظم رهبری در دانشگاه تهران فعالیت داشتم مسئله اعتکاف هنوز به گستردگی امروز رواج نداشت و بیشتر به‌صورت محدود در حوزه‌های علمیه و برخی مساجد برگزار می‌شد.

آیت‌الله محمدی عراقی افزود: با توجه به ظرفیت معنوی اعتکاف و شرایط روحی و فکری جوانان به این نتیجه رسیدم که باید این سنت معنوی را در میان جوانان و به‌طور مشخص در محیط دانشگاه توسعه دهیم از همین رو با دوستان و همکاران درباره برگزاری اعتکاف ماه رجب در مسجد دانشگاه تهران گفت‌وگو کردیم.

تردیدها درباره برگزاری نخستین اعتکاف دانشجویی

● عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام ادامه داد: در آن زمان برخی درباره محل برگزاری اعتکاف و اینکه آیا مسجد دانشگاه تهران شرایط مسجد جامع را دارد یا خیر ملاحظاتی داشتند و عده‌ای نیز نگران بودند که اعلام اعتکاف با استقبال دانشجویان مواجه نشود.

نماینده مجلس خبرگان رهبری تصریح کرد: با شناختی که از فضای دانشگاه و جوانان داشتم معتقد بودم این برنامه با استقبال خوبی مواجه خواهد شد. در نهایت نیز با توسل به امام شهید، موضوع مطرح و مورد تأیید و تشویق ایشان قرار گرفت.

وی با اشاره به استقبال گسترده دانشجویان از نخستین اعتکاف دانشگاه تهران گفت: از همان سال اول تعداد دختران و پسران دانشجو و دانشگاهی که برای اعتکاف ثبت‌نام کردند به اندازه‌ای بود که با کمبود فضا مواجه شدیم و این برنامه در سال‌های بعد نیز استمرار یافت و به‌تدریج گسترش پیدا کرد.

آیت‌الله محمدی عراقی خاطرنشان کرد: امروز شاهد هستیم که در بسیاری از مساجد دانشگاه‌ها دانشجویان دختر و پسر در مراسم اعتکاف حضور پیدا می‌کنند و این سنت معنوی در میان نسل جوان گسترش یافته است.

عضو حقیقی شورای عالی انقلاب فرهنگی گسترش فرهنگ اعتکاف را از برکات مهم معنوی انقلاب اسلامی و امام شهید دانست و بیان کرد: جای شکرگزاری است که جوانان نسبت به مسائل معنوی و اعتکاف عشق و علاقه نشان می‌دهند و امیدواریم با تلاش‌های ستاد مرکزی اعتکاف و استمرار فعالیت‌های علمی، آموزشی، تبلیغی و فرهنگی این حرکت معنوی هر روز بیش از گذشته توسعه پیدا کند.

آیت‌الله موسوی اصفهانی:

امام شهید آیت‌الله خامنه‌ای با احیای سنت اعتکاف، معنویت را در جامعه گسترش داد

آیت‌الله موسوی اصفهانی با اشاره به نقش امام شهید آیت‌الله سید علی خامنه‌ای (مدظله‌العالی) در احیای سنت اعتکاف تأکید کرد که حمایت‌ها رهنمودها و تأکیدات مستمر ایشان موجب توسعه این سنت نبوی و تقویت معنویت در جامعه اسلامی، به‌ویژه در میان نسل جوان شد

به گزارش روابط عمومی ستاد مرکزی اعتکاف، آیت‌الله موسوی اصفهانی در سخنانی ضمن تسلیت ایام شهادت حضرت اباعبدالله الحسین (ع) و همچنین شهادت رهبر انقلاب با تبیین نقش ایشان در تقویت معنویت جامعه اظهار کرد: عموم مردم با جایگاه و نقش امام شهید آیت‌الله سید علی خامنه‌ای در ترویج ارزش‌های معنوی اسلام آشنا هستند و بخش مهمی از این نقش در اهتمام ویژه ایشان به اقامه نماز ترویج فرهنگ عبادت و احیای سنت اعتکاف جلوه‌گر شده است.

وی با بیان اینکه اعتکاف از سنت‌های مؤکد پیامبر اکرم (ص) است افزود: رسول خدا (ص) هر سال دهه پایانی ماه مبارک رمضان را در مسجدالنبی به اعتکاف می‌پرداختند و احیای این سنت الهی در دوران جمهوری اسلامی مرهون حمایت‌ها و پشتیبانی‌های رهبر انقلاب بود.

● تأکید بر حضور جوانان در مراسم اعتکاف

آیت‌الله موسوی اصفهانی با اشاره به تأکیدات رهبر شهید انقلاب بر توسعه اعتکاف، خاطرنشان کرد: ایشان همواره بر اهمیت اعتکاف به‌ویژه برای جوانان تأکید داشتند و در کنار حمایت از برگزاری این مراسم رهنمودهایی برای ارتقای کیفیت برنامه‌های آن ارائه می‌کردند.

وی ادامه داد: از جمله توصیه‌های رهبر شهید انقلاب این بود که در کنار برنامه‌های سخنرانی، مداحی و سایر برنامه‌های فرهنگی فرصت کافی برای خلوت، تفکر، تدبر و انس با خداوند برای معتکفان فراهم شود تا از برکات معنوی این عبادت بیشترین بهره را ببرند.

آیت‌الله موسوی اصفهانی در پایان ابراز امیدواری کرد مسیر گسترش معنویت و اعتکاف با استمرار این رهنمودها و هدایت‌های رهبر جدید انقلاب اسلامی بیش از گذشته تداوم یافته و زمینه توسعه هرچه بیشتر این سنت الهی در کشور فراهم شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین فلاح‌زاده:

اعتکاف از جمله موضوعاتی بود که رهبر شهید انقلاب با نگاهی عمیق و آینده‌نگرانه دنبال کردند

قائد عظیم الشان انقلاب نگاه عمیق و راهبردی به اعتکاف داشتند

عضو شورای علمی ستاد مرکزی اعتکاف با تشریح نگاه راهبردی رهبر شهید انقلاب به سنت اعتکاف بر تأکید معظم‌له بر استمرار آثار معنوی این مراسم در طول سال، تقویت انس با قرآن و دعا و توجه همزمان به آسیب‌شناسی و ارتقای کیفیت برگزاری اعتکاف تأکید کرد.

به گزارش روابط عمومی ستاد مرکزی اعتکاف، حجت‌الاسلام والمسلمین فلاح‌زاده، عضو دفتر استفتائات مقام معظم رهبری و عضو شورای علمی ستاد مرکزی اعتکاف در حاشیه اجلاسیه دبیران مردمی شورای راهبری اعتکاف استان ها با اشاره به اهتمام ویژه قائد عظیم الشان شهید به سنت اعتکاف، گفت: امام مجاهد شهید از جمله شخصیت‌های نادری بودند که نسبت به مسائل مختلف نگاهی وسیع، جامع و همه‌جانبه داشتند و در موضوع اعتکاف نیز این نگاه عمیق و دوراندیشانه به‌خوبی قابل مشاهده بود.

حجت‌الاسلام والمسلمین فلاح‌زاده افزود: رهبر شهید انقلاب در سخنرانی‌های سالانه خود از جمله در مراسم سالگرد ارتحال امام خمینی(ره) در حرم مطهر ایشان و همچنین در آغاز سال در حرم مطهر امام رضا(ع) بارها نسبت به موضوع اعتکاف سخن گفته و جوانان را به حضور در این سنت معنوی تشویق می‌کردند.

عضو دفتر استفتائات مقام معظم رهبری با بیان اینکه رهبر شهید انقلاب بر آثار و برکات اعتکاف در حوزه معنویت و فرهنگ دینی تأکید داشتند، اظهار کرد: امام شهید اعتکاف را دارای آثار بلند و ارزشمندی در راستای پیشبرد اهداف انقلاب، فرهنگ‌سازی مسائل معنوی و تقویت معارف دینی می‌دانستند و در سخنان خود بر اهمیت این موضوع تأکید داشتند.

• ضرورت استمرار آثار معنوی اعتکاف در طول سال

عضو شورای علمی ستاد مرکزی اعتکاف ادامه داد: در آخرین دیداری که جمعی از مسئولان اعتکاف خدمت رهبر انقلاب مشرف شدند بنده نیز حضور داشتم و یکی از نکاتی که امام مجاهد شهید مورد تأکید قرار دادند موضوع تثبیت معنویت اعتکاف بود به این معنا که معنویتی که فرد در سه روز اعتکاف به دست می‌آورد باید در طول سال نیز استمرار پیدا کند.

وی با اشاره به برخی آثار و برکات اعتکاف، گفت: انس با قرآن، انس با دعا، حضور در مسجد، اقامه نماز اول وقت، خواندن نوافل و همنشینی با مؤمنان از جمله برکاتی است که انسان در ایام اعتکاف تجربه می‌کند و باید تلاش شود این ارتباط معنوی پس از پایان اعتکاف نیز ادامه پیدا کند.

حجت‌الاسلام والمسلمین فلاح‌زاده تصریح کرد: وقتی به نگاه رهبر شهید انقلاب نسبت به اعتکاف توجه می‌کنیم کمتر شخصیتی را می‌توان یافت که تا این اندازه نسبت به این موضوع اهتمام داشته و مردم، به‌ویژه جوانان را به حضور در اعتکاف تشویق کرده و آثار و برکات آن را مورد توجه قرار داده باشد.

عضو دفتر استفتائات مقام معظم رهبری همچنین به تقدیر قائد عظیم الشان انقلاب از دست‌اندرکاران برگزاری اعتکاف اشاره کرد و افزود: امام شهید از کسانی که برای برگزاری اعتکاف در سراسر کشور همت و تلاش می‌کنند و این مراسم معنوی را به‌گونه‌ای که مورد نظر ایشان است برگزار می‌کنند قدردانی داشته‌اند.

وی در ادامه با اشاره به توجه رهبر شهید انقلاب به آسیب‌های احتمالی در مسیر توسعه اعتکاف اظهار کرد: در کنار توجه به آثار و برکات اعتکاف نگاه امام شهید به آسیب‌ها نیز جدی بود. گاهی کارهای بزرگ ممکن است آسیب‌های بزرگی نیز به همراه داشته باشد و بر همین اساس تأکید شد که موضوع اعتکاف مورد آسیب‌شناسی قرار گیرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین فلاح‌زاده گفت: این آسیب‌شناسی انجام شد و راهکارهای مربوط به آن نیز توسط مرکز موضوع‌شناسی احکام فقهی و ستاد مرکزی اعتکاف ارائه شد که بسیاری از این آسیب‌ها به لطف الهی برطرف شده است.

عضو شورای علمی ستاد مرکزی اعتکاف در پایان ابراز امیدواری کرد: ان‌شاءالله در سال‌های آینده نیز با شناسایی و رفع آسیب‌های احتمالی اعتکاف با کیفیت بهتر و متناسب با اهداف و رهنمودهای رهبر شهید انقلاب برگزار شود.

وی همچنین با گرامیداشت یاد امام خمینی (ره) رهبر شهید انقلاب و شهدای والامقام بر تداوم مسیر معنوی و فرهنگی اعتکاف تأکید کرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین جواد محدثی:

اعتکاف از جلوه‌های معنویت تمدنی در اندیشه رهبر شهید بود

حجت‌الاسلام والمسلمین جواد محدثی، عضو هیئت علمی ستاد مرکزی اعتکاف با اشاره به نقش رهبر شهید در گسترش معنویت در جامعه و به‌ویژه میان نسل جوان گفت: اعتکاف یکی از محورهای مهم تحقق معنویت تمدنی اسلام بود که ایشان بر گسترش و تثبیت آثار آن در جامعه تأکید داشتند.

به گزارش روابط عمومی ستاد مرکزی اعتکاف، حجت‌الاسلام والمسلمین جواد محدثی، عضو هیئت علمی ستاد مرکزی اعتکاف با اشاره به نقش رهبر شهید در ترویج مسائل معنوی و روحی در جامعه اظهار کرد: رهبر شهید بزرگوار در جا انداختن مسائل معنوی و روحی به‌ویژه در میان نسل جوان نقش بسیار مهمی داشتند.

حجت‌الاسلام جواد محدثی افزود: فراتر از سخنان و رهنمودهای ایشان درباره مسائل معنوی شیوه عملی رفتاری و سلوکی رهبر شهید بیشترین تأثیر را بر نسل جوان داشت ارتباط ایشان با مسجد مقدس جمکران اهتمام به نماز، تهجد و دعا از جمله جلوه‌های این سلوک معنوی بود.

وی اعتکاف را یکی از محورهای مهم مسائل معنوی دانست و گفت: ایشان بارها در سخنان مختلف بر گسترش روحیه معنوی اعتکاف به‌ویژه در میان نسل جوان و رویش‌های انقلاب تأکید داشتند و معتقد بودند این حضور باید زمینه بالندگی بیشتر جوانان را فراهم کند.

حجت‌الاسلام والمسلمین محدثی ادامه داد: یکی از توصیه‌های مهم رهبر شهید تثبیت ارزش‌های معنوی و روحیه انقلابی پس از پایان اعتکاف بود به این معنا که آثار معنوی اعتکاف نباید محدود به ایام حضور در مسجد باشد بلکه باید در روزها و ماه‌های پس از آن نیز در زندگی معتکفان استمرار پیدا کند.

• معنویت؛ محور اصلی تمدن اسلامی

عضو هیئت علمی ستاد مرکزی اعتکاف با اشاره به نگاه تمدنی رهبر شهید به مسئله اعتکاف تصریح کرد: یکی از تفاوت‌های اساسی تمدن اسلامی با تمدن غربی در این است که در تمدن غربی بیشتر بر ساخت‌وساز، صنعت و فناوری تأکید می‌شود اما جوهر تمدن اسلامی بر ارتباط انسان با خدا و تکیه بر ارزش‌های اسلامی و وحیانی استوار است.

وی خاطرنشان کرد: رهبر شهید در سال‌های مختلف چه پیش از انقلاب چه در دوران مسئولیت‌های اجرایی و چه در دوران رهبری بر شاخصه معنویت تمدنی و جایگاه معنویت در تمدن اسلامی تأکید و آن را در جامعه بسط دادند.

محدثی گفت: اعتکاف را می‌توان یکی از جلوه‌های مهم

این نگاه تمدنی دانست چراکه در اعتکاف ارتباط انسان با خدا توجه به ارزش‌های معنوی و تربیت انسان مؤمن و مسئولیت‌پذیر در کنار یکدیگر قرار می‌گیرد.

وی در پایان اظهار کرد: امیدواریم با تأسی به سلوک رفتاری و معنوی رهبر شهید و بهره‌گیری از رهنمودهای ایشان بتوانیم در احیای جنبه‌های معنوی اعتکاف گسترش این سنت نبوی و استمرار آثار تربیتی و معنوی آن در جامعه نقش مؤثری ایفا کنیم.

آیت‌الله فقیهی:

هدایت و حمایت رهبر شهید انقلاب اعتکاف را در سراسر کشور گسترش داد

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با اشاره به نقش رهبر شهید انقلاب در ترویج فرهنگ اعتکاف گفت: تأکید حمایت و هدایت ایشان موجب شد اعتکاف از یک برنامه محدود در برخی مساجد به حرکتی فراگیر در سراسر کشور تبدیل شود و اقشار مختلف مردم به‌ویژه جوانان در این سنت معنوی حضور پیدا کنند.

به گزارش روابط عمومی ستاد مرکزی اعتکاف، آیت‌الله محسن فقیهی، عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و مؤسس مؤسسه دارالثقلین امام عصر(عج) در حاشیه گرامیداشت مرجع عالیقدر آیت‌الله العظمی شبیری زنجانی در حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه(سلام الله علیها) با اشاره به جایگاه اعتکاف در منظومه معنوی انقلاب اسلامی بیان کرد: حضرت آیت‌الله العظمی امام خامنه‌ای پس از پذیرش مسئولیت رهبری جوانان را به حضور در اعتکاف ترغیب کردند و جلسات و برنامه‌هایی که در این زمینه شکل می‌گرفت مورد حمایت و تأیید ایشان بود.

آیت‌الله محسن فقیهی افزود: پس از انقلاب اسلامی به‌ویژه در دوران رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای جوانان بیش از گذشته در عرصه‌های انقلابی و معنوی حضور پیدا کردند و فرمایشات ایشان درباره اعتکاف حاوی مطالب عمیق و فراوانی بود که در گسترش این سنت معنوی تأثیر بسزایی داشت.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با بیان اینکه اعتکاف پیش از انقلاب اسلامی به صورت محدود برگزار می‌شد گفت: پیش از انقلاب اعتکاف در سطح محدودی برگزار می‌شد و در برخی مساجد از جمله مسجد امام رواج داشت اما امروز شاهد برگزاری اعتکاف در مساجد سراسر کشور هستیم و این گسترش با حمایت و هدایت رهبر شهید انقلاب تحقق پیدا کرد.

وی ادامه داد: جوانان حقیقت و معنویت را در رهبر انقلاب مشاهده می‌کردند و فرمایشات ایشان را با جان و دل می‌پذیرفتند همین ارتباط عمیق موجب شد جوانان در عرصه‌های مختلف انقلاب از حضور در جبهه‌ها و پشتیبانی از رزمندگان تا فعالیت‌های اجتماعی و معنوی حضوری گسترده داشته باشند.

آیت‌الله فقیهی با اشاره به تأکیدات رهبر شهید انقلاب بر موضوع اعتکاف بیان کرد: یکی از مسائلی که همواره مورد توجه و تأکید رهبر انقلاب قرار داشت مسئله اعتکاف بود و ایشان در مناسبت‌های مختلف درباره اهمیت این سنت عبادی و آثار معنوی آن سخن گفته‌اند.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با اشاره به درگذشت رهبر شهید انقلاب این ضایعه را خسارتی بزرگ برای انقلاب اسلامی و عرصه معنویت جامعه دانست و گفت: ایشان برای انقلاب اسلامی و رشد معنوی جوانان بسیار تأثیرگذار بودند و فقدان ایشان خسارت بزرگی است. از خداوند متعال می‌خواهیم به ایشان اجر عطا کرده و با اولیای الهی محشور فرماید.

وی در ادامه با تقدیر از تلاش‌های حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعلیرضا تکیه‌ای رئیس ستاد مرکزی اعتکاف خاطرنشان کرد: حجت‌الاسلام والمسلمین تکیه‌ای شخصیتی شایسته و توانمند است که از نظر معنوی، علمی و مدیریتی دارای ویژگی‌های برجسته‌ای است و از نزدیک ایشان را می‌شناسم.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم افزود: با مدیریت ایشان اعتکاف به حرکتی فراگیر و سراسری تبدیل شده و امروز اقشار مختلف جامعه از زنان و مردان تا جوانان و سالمندان در این برنامه معنوی مشارکت دارند. آیت‌الله فقیهی در پایان برای رئیس ستاد مرکزی اعتکاف آرزوی توفیق کرد و گفت: امیدواریم خداوند متعال ایشان را حفظ کند و در مسیر خدمت به فرهنگ اعتکاف و گسترش این سنت معنوی موفق بدارد.

رئیس مؤسسه کتاب‌شناسی شیعه:

اعتکاف پس از انقلاب به یک فرهنگ عمومی و مردمی تبدیل شد

رئیس مؤسسه کتاب‌شناسی شیعه با اشاره به نقش برجسته رهبر شهید در ترویج فرهنگ اعتکاف گفت: اعتکاف پیش از انقلاب در کشور حتی در قم بسیار محدود برگزار می‌شد اما پس از پیروزی انقلاب اسلامی و با حمایت و تأکید رهبر شهید این سنت عبادی به فرهنگی عمومی در میان اقشار مختلف جامعه تبدیل شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین رضا مختاری، رئیس مؤسسه کتاب‌شناسی شیعه با اشاره به جایگاه اعتکاف در فرهنگ دینی اظهار کرد: اعتکاف از سنت‌های مؤکد اسلامی است که پیش از انقلاب اسلامی بسیار کم‌رونق و محدود برگزار می‌شد و در قم نیز تنها جمع محدودی، در آن شرکت می‌کردند.

حجت‌الاسلام والمسلمین رضا مختاری افزود: پس از پیروزی انقلاب اسلامی اعتکاف به‌تدریج عمومی و فراگیر شد و یکی از مهم‌ترین عوامل گسترش این سنت عبادی، توجه، تشویق و تأکید رهبر شهید بر برگزاری و ترویج اعتکاف بود.

رئیس مؤسسه کتاب‌شناسی شیعه ادامه داد: رهبر شهید در مقاطع مختلف،اعضای شورای اعتکاف را به حضور می‌پذیرفتند و با توصیه‌ها و تذکرات خود بر اهمیت اعتکاف تأکید می‌کردند این رویکرد نیز موجب شد نهادهای فرهنگی و دینی از جمله صداوسیما و ائمه جمعه به ترویج این سنت عبادی اهتمام بیشتری داشته باشند.

• مردمی بودن یکی از مهمترین ویژگی های اعتکاف است

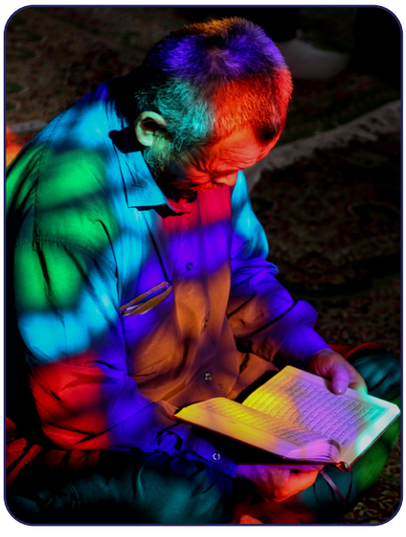
وی با بیان اینکه فرهنگ اعتکاف امروز از محدوده حوزه‌های علمیه و جامعه طلاب فراتر رفته است، گفت: امروز جوانان، نوجوانان، زنان و مردان از اقشار مختلف جامعه در اعتکاف شرکت می‌کنند و این سنت حتی در خارج از کشور نیز گسترش یافته است.

همچنین اعتکاف را یکی از ظرفیت‌های مهم برای تربیت اخلاقی و تهذیب نفس دانست و تصریح کرد: اعتکاف می‌تواند یکی از بهترین راه‌ها برای مقابله با مفاسد، تربیت اخلاقی، تهذیب نفس و ایجاد ارتباط معنوی و قلبی انسان با عالم ملکوت باشد و باید زمینه گسترش هرچه بیشتر آن فراهم شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین رضا مختاری بر ضرورت مردمی ماندن اعتکاف تأکید کرد و گفت: امیدواریم اعتکاف سال به سال گسترده‌تر و مردمی‌تر شود و خود مردم متولی اصلی برگزاری آن باشند. همان‌گونه که اربعین یک حرکت بزرگ مردمی است اعتکاف نیز باید بر محور مردم شکل بگیرد و دولت و نهادهای رسمی بیشتر نقش حمایت هدایت و جهت‌دهی داشته باشند.

وی خاطرنشان کرد: مردمی بودن یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های اعتکاف است و دخالت بیش از اندازه سازمان‌ها و نهادها می‌تواند از رنگ و بوی عبادی معنوی و خلوص این مراسم بکاهد.

«قائد شهید، معمار اعتکاف»

تبیین جایگاه رهبر معظم شهید انقلاب در احیاء و جهت‌دهی به سنت اعتکاف

نویسنده: حجت‌الاسلام و المسلمین مجتبی دهقان

در دورانی که هیاهوی دنیا، فریادِ «من» را بلندتر از نجواهای «ما» و «خدا» کرده است، سنتِ اعتکاف، همچون چشمه‌ای جوشان از سرچشمه‌ی وحی، در بیابانِ روح‌های تشنه، نویدبخشِ حیات است. این سنتِ کهنِ اسلامی، که روزگاری در مساجدِ بلادِ مسلمین، جلوه‌ی خاصی داشت و در میانِ غبارِ فراموشی، به مهجوریت گراییده بود، در پرتوِ نگاهِ نافذِ قائد شهید انقلاب، جانی دوباره یافته و روحِ تازه‌ای در کالبدِ جامعه‌ی ما دمیده است.

این نوشتار، سفری است به ژرفایِ نگاهِ معظم له به اعتکاف؛ سفری که در آن، اعتکاف نه صرفاً یک «عملِ عبادیِ ایامِ خاص»، بلکه یک «منشورِ تربیتی»، یک «میدانِ خودسازی»، و یک «کلیدِ جامعه‌پردازی» معرفی می‌شود. ما در این کتاب، خواهیم کوشید تا از زوایایِ گوناگون، به ابعادِ این احیایِ سنت نبوی بپردازیم: از نگاهِ عارفانه به انس با خدا، تا تحلیلِ استراتژیکِ آن به مثابه یک «قدرتِ نرم»، و تا تدوینِ راهبردهایِ مدیریتی برای ماندگاریِ اثراتِ آن.

این وجیزه، ادایِ دینی است به نگاهِ بلندِ رهبری شهید انقلاب که سنتِ فراموش‌شده را احیا کرد و به آن، جهتِ انقلابی و تمدن‌ساز بخشید.

فصل اول: عصرِ مهجوریت؛ غبارِ فراموشی بر سنتِ اعتکاف

تاریخِ اعتکاف، گواهِ روزهایی است که این سنتِ آسمانی، جزئی جدایی‌ناپذیر از زندگیِ مسلمانان بود. در صدرِ اسلام پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله، صحابه و تابعین، زمان‌هایی را در مساجد به خلوت با خدا می‌گذراندند. این عمل، نه تنها راهی برای خودسازیِ فردی، بلکه بستری برای شکل‌گیریِ روحیه‌ی جمعی و معنویِ جامعه بود.

اما با گذرِ زمان و تغییرِ مختصاتِ فرهنگی و اجتماعی، هجومِ فرهنگِ مادی‌گرایی، غلبه‌ی مشغله‌های دنیوی، و گاهی برداشت‌های نادرست از احکامِ دینی، باعث شد تا اعتکاف، به تدریج از زندگیِ روزمره‌ی مسلمانان رخت بربندد و به عملی «مهجور» و «کم‌رنگ» تبدیل گردد.

در این دورانِ سکوتِ معنوی، صدایِ اعتکاف، تنها از لابه‌لایِ منابرِ معدودی، یا در گوشه‌ی خلوتِ عده‌ای اهلِ دل شنیده می‌شد. این مهجوریت، نه از سرِ بی‌اهمیتیِ خودِ سنت، بلکه از سرِ غفلتِ انسان‌ها بود؛ غفلتی که گویی بخشی از هویتِ معنویِ امت را با خود برده بود.

فصل دوم: نظریه اعتکافِ تمدن‌ساز؛ نگاهِ راهبردیِ رهبری

رهبر شهید انقلاب رضوان الله تعالی علیه، با نگاهی عمیق و دوراندیشانه، اعتکاف را از صرفِ یک «مناسکِ فردی» فراتر برد و آن را به بستری برایِ «خودسازیِ انقلابی» و «جامعه‌پردازیِ اسلامی» تبدیل کرد. نظریه ایشان برایِ اعتکاف، در حقیقت، تبیینِ ظرفیت‌هایِ پنهانِ این سنتِ کهن برایِ ساختنِ تمدنِ نوینِ اسلامی است.

از منظرِ ایشان، اعتکاف، کلاسِ درسِ عبودیت است؛ کلاسی که در آن، انسان، دل از غیرِ خدا می‌بُرَد، با حقیقتِ وجودِ خود، و با خالقِ هستی، انس می‌گیرد. اما این انس، تنها مقدمه‌ای برایِ گام‌هایِ بزرگ‌تر است. این خلوتِ فردی، انسان را آماده‌ی جلوتِ مسئولیت می‌کند.

«اعتکافِ تمدن‌ساز»؛ کلیدواژه‌ای است که در نگاهِ رهبری شهید، اعتکاف را به یک پروژه‌ی استراتژیکِ فرهنگی و اجتماعی تبدیل می‌کند.

چگونه؟

ساختنِ انسانِ نو: اعتکاف، موتورِ محرکِ خودسازی است؛ انسان‌هایی که در سایه‌ی خلوت و انس با خدا، از تعلقاتِ باطل می‌رهند و به کمالِ انسانی نزدیک می‌شوند.

انسجامِ جمعی: اعتکاف، بستری برایِ شکل‌گیریِ حلقه‌هایِ مؤمنانه و شبکه‌هایِ معرفتی و اجتماعی است.

قدرتِ نرم: در دنیایی که قدرت‌ها، خود را با تسلیحات نشان می‌دهند، اعتکاف، «قدرتِ نرم» نظامِ اسلامی است؛ قدرتی که از جنسِ معنویت، اخلاق، خودسازی و هویتِ ملی است.

جامعه‌پردازی: انسانِ ساخته‌شده در اعتکاف، آماده‌ی ورود به عرصه‌ی «جامعه‌پردازی» است؛ یعنی سهیم شدن در ساختنِ جامعه‌ای اسلامی، عادلانه و پیشرفته.

این فصل، به تشریحِ این رویکردِ کلان می‌پردازد؛ رویکردی که اعتکاف را از یک سنتِ مهجور، به یک «پیشرانِ تمدنی» ارتقاء می‌دهد.

فصل سوم: روایتِ دیدارها؛ قلبِ روایی کتاب (بر اساس خاطراتِ کاربر)

این فصل، قلبِ تپنده‌ی کتاب است؛ جایی که تجربیاتِ زیسته‌ی ما با کلماتِ حکیمانه‌ی رهبر معظم شهید انقلاب قدس سره، گره می‌خورد. در این بخش، ما تلاش می‌کنیم تا با استفاده از خاطراتِ دست اول از دیدارهایِ ایشان، تصویری ملموس و زنده از رویکردِ ایشان به اعتکاف و موضوعاتِ مرتبط با آن ارائه دهیم.

هر دیدار، خود یک درس است؛ درسی در بابِ بصیرت، شجاعت، معنویت، و مدیریت. وقتی رهبری با جوانان، دانشجویان، یا فعالانِ عرصه‌هایِ مختلف دیدار می‌کنند، سخنانشان، نه یک گفتارِ صرف، بلکه یک «نقشه‌ی راه» است.

در این فصل، ما به سراغِ خاطراتِ برجسته‌ای خواهیم رفت که در آن‌ها، نگاهِ راهبردیِ رهبری به اعتکاف، انس با خدا، مسئولیت‌پذیری، و ساختنِ آینده‌ی انقلاب، به وضوح دیده می‌شود. این خاطرات، تجلیِ عملیِ همان نظریه اعتکافِ تمدن‌ساز خواهد بود.

(توضیح: این فصل، به دلیل ماهیتِ روایی و اتکاء به خاطراتِ شخصی، نیازمندِ ورودیِ مستقیم از سمتِ کاربر است تا بتواند غنایِ لازم را پیدا کند. لذا در این مرحله، صرفاً ساختار و هدفِ فصل تبیین شده است.)

فصل چهارم: مهندسیِ «تثبیتِ حالت»؛ راهبردهای مدیریتی برای ماندگار کردن آثار اعتکاف

یکی از ژرف‌ترین و راهبردی‌ترین نکاتی که در بیانات رهبر معظم شهید انقلاب درباره اعتکاف دیده می‌شود، توجه به تداوم اثر و ماندگاری حال معنوی است. در منطق ایشان، اعتکاف فقط یک تجربه‌ی کوتاهِ سه‌روزه نیست؛ بلکه آغاز یک سیر تربیتی است. اگر اعتکاف، انسان را به آستانِ توجه، تضرع، حضور قلب و انس با خدا می‌رساند، مهم‌ترین پرسش آن است که: پس از خروج از مسجد، چه باید کرد تا این چراغی که روشن شده است، خاموش نشود؟

ایشان بر این نکته تأکید دارند که باید کاری کرد تا «حال معنوی و توجه و تضرع» جوانی که در اعتکاف حضور یافته، در او باقی بماند و تثبیت شود. این سخن، صرفاً یک توصیه اخلاقی نیست؛ بلکه یک اصل مدیریتی و تربیتی است. یعنی اگر اعتکاف به‌درستی طراحی شود، باید از مرحله‌ی «تجربه» عبور کند و به مرحله‌ی «تثبیت شخصیت» برسد.

در این نگاه، مدیریت اعتکاف تنها به فراهم‌کردن مکان، غذا، نظم و برنامه‌های عبادی محدود نمی‌شود؛ بلکه شامل مهندسی پسا اعتکاف نیز هست: یعنی طراحی مسیرهایی که اثرات اعتکاف را از یک واقعه‌ی موقت، به یک سرمایه‌ی پایدار تبدیل کند. از همین‌جاست که «برنامه‌ریزی هوشمندانه» معنا پیدا می‌کند؛ برنامه‌ریزی‌ای که هم روح عبادت را حفظ کند و هم راه استمرار آن را در زندگی روزمره نشان دهد.

۱. اعتکاف؛ آغازِ یک مسیر، نه پایانِ یک برنامه

در نگاه راهبردی، اعتکاف نقطه پایان نیست، بلکه نقطه شروع است. جوانی که سه روز در فضای انس با خدا، تلاوت، دعا، سکوتِ معنادار و هم‌نشینی با مؤمنان قرار می‌گیرد، باید پس از اعتکاف نیز راهی برای ادامه این سیر داشته باشد.

اگر این پیوند ادامه پیدا نکند، ممکن است حالِ خوبِ اعتکاف به خاطره‌ای شیرین اما کوتاه تبدیل شود؛ اما اگر درست مدیریت شود، می‌تواند به سبک زندگی معنوی تبدیل گردد.

۲. تثبیتِ آثار در سه سطح

برای ماندگار شدن آثار اعتکاف، می‌توان آن را در سه سطح دید:

الف) سطح فردی: در این سطح، هدف آن است که فرد با خود عهد ببندد و ارتباطش با خدا را پس از اعتکاف نیز حفظ کند. استمرار در: نماز اول وقت، تلاوت قرآن، دعا و مناجات، مراقبه و محاسبه، ترک گناه و غفلت

این‌ها ابزارهایی هستند که حال اعتکاف را به «ملکه» تبدیل می کنند .

ب) سطح جمعی: اعتکاف، فقط ساختن فرد نیست؛ شبکه‌سازی معنوی نیز هست. بسیاری از معتکفان، در این ایام با هم انس می‌گیرند، رفاقت‌های پاک پیدا می‌کنند و یک جمع مؤمنانه شکل می‌گیرد. اگر این ارتباط‌ها پس از اعتکاف حفظ شود، می‌تواند به هسته‌های تربیتی، معرفتی و جهادی تبدیل گردد.

ج) سطح اجتماعی: از خلوت عبادی تا کنش اجتماعی

اعتکاف، هرچند در مسجد و در فضایی آکنده از خلوت و عبادت شکل می‌گیرد، اما غایت آن جداشدن انسان از زندگی اجتماعی نیست؛ بلکه می‌تواند مقدمه‌ای برای بازگشت آگاهانه‌تر و مسئولانه‌تر به میدان جامعه باشد. اثر اجتماعی اعتکاف زمانی تثبیت می‌شود که معارف، حالات و خودسازیِ حاصل از آن، در مواجهه با مسائل واقعی جامعه ظهور و بروز پیدا کند.

در این سطح، مقصود صرفاً آن نیست که معتکف پس از اعتکاف در جمع حاضر شود یا به دیگران خدمت کند؛ بلکه باید نگاه و رفتار او نسبت به مسائل عمومی جامعه تغییر کند و از یک انسان صرفاً بهره‌مند از معنویت، به انسانی مسئول، مسئله‌شناس و اثرگذار تبدیل شود. اعتکاف باید در او روحیه مسئولیت‌پذیری اجتماعی، خدمت به مردم، احساس دردهای جامعه، توجه به محرومان و آسیب‌دیدگان، مشارکت در حل مسائل و حساسیت نسبت به سرنوشت جامعه اسلامی را تقویت کند.

از این منظر، معتکف پس از خروج از مسجد، باید در میدان زندگی هم عارف باشد و هم عامل؛ یعنی نور دعا را به عمل، معرفت را به مسئولیت، حال خلوت را به خدمت و خودسازی را به جامعه‌سازی پیوند بزند. اگر تجربه اعتکاف نتواند انسان را نسبت به خیر عمومی، مسائل جامعه و آینده جامعه اسلامی حساس و مسئول کند، بخشی از ظرفیت تربیتی و اجتماعی اعتکاف بالفعل نشده است.

در افق بلندتر، این سطح می‌تواند به شکل‌گیری «دغدغه مهدیِ اجتماعی» منجر شود؛ یعنی مؤمن، جامعه را صرفاً محل زندگی خود ندانند، بلکه آن را عرصه تحقق عدالت، معنویت، کرامت انسانی و زمینه‌سازی برای جامعه مهدوی تلقی کند. بنابراین، ثمره نهایی اعتکاف در سطح اجتماعی، تبدیل انسانِ خودساخته به انسانِ مسئول و جامعه‌ساز است.

۳. برنامه‌ریزی هوشمندانه برای پس از اعتکاف

یکی از کلیدواژه‌های مهم در بیانات رهبر شهیدانقلاب، «برنامه‌ریزی» است. این واژه در حوزه اعتکاف، معنایی بسیار عمیق دارد. برنامه‌ریزی هوشمندانه یعنی:

پیش از اعتکاف: آماده‌سازی ذهن و دل معتکف

حین اعتکاف: طراحی محتوای مناسب و متوازن

پس از اعتکاف: پیگیری و تثبیت آثار

پس اگر بخواهیم منظومه‌ای مدیریتی برای اعتکاف طراحی کنیم، باید برای بعد از اعتکاف نیز برنامه داشته باشیم:

جلسات پیگیری، محافل معرفتی، ارتباط با مسجد، برنامه‌های معنوی هفتگی، حلقه‌های دوستی و کارهای اجتماعیِ هدفمند و...

ادامه صفحه ی ۷

٤. از حالت به ثبات

دغدغه اصلی این فصل، پاسخ به این سؤال است که:

چگونه می‌توان حالتِ معنوی را به ثباتِ معنوی تبدیل کرد؟

در اینجا، «تثبیت حالت» یعنی:

تبدیل انگیزه به روش

تبدیل اشک و دعا به رفتار و تصمیم

تبدیل خلوت به حضور مؤثر در جامعه

این همان جایی است که اعتکاف از یک تجربه عاطفیِ صرف، به یک فرآیند تربیتیِ عمیق ارتقا می‌یابد.

۵. اعتکافِ تخصص‌محور و استمرار اثر

در جهان امروز، اعتکاف می‌تواند قالب‌های متنوعی بیابد: دانشجویی، طلبگی، هنری، فرهنگی، جهادی آموزشی و ..... این تنوع، اگر درست هدایت شود، به ماندگاری اثر کمک می‌کند.

اعتکاف تخصص‌محور یعنی هر قشر، از دریچه مسئولیت خود به خدا نزدیک شود و بعد از اعتکاف، همان حوزه را با معنویت بیشتری ادامه دهد. برای مثال:

دانشجو: اعتکاف و جهاد علمی

طلبه: اعتکاف و تبلیغ

هنرمند: اعتکاف و هنر متعهد

فعال جهادی: اعتکاف و خدمت اجتماعی

مؤخره: افقِ تمدن‌ساز؛ اعتکاف، موتورِ خودسازیِ انقلابی

اعتکاف، در نگاه رهبر معظم شهید انقلاب، تنها یک سنت عبادی نیست؛ یک ظرفیت تمدنی است. بنابر این، اگر درست فهم شود و درست مدیریت گردد، می‌تواند انسان‌هایی بسازد که هم دل در گرو خدا دارند و هم قدم در میدان جامعه. انسان‌هایی که در خلوت، آرام و خاشع‌اند، و در جلوت، استوار و مسئول.

افق پیش رو، افقِ گسترش این حرکت نورانی است؛ افقی که در آن اعتکاف، نه یک برنامه محدودِ مناسبتی، بلکه یک جریان مستمرِ تربیت معنوی می‌شود. اگر بتوانیم این سنت را عمیق‌تر، مردمی‌تر، هوشمندانه‌تر و اثرگذارتر برگزار کنیم، آنگاه اعتکاف به یکی از ستون‌های اصلیِ خودسازیِ انقلابی و جامعه‌پردازی اسلامیِ تبدیل خواهد شد.

رهبر عظیم الشان شهید انقلاب، با نگاه روشن، بارها نشان دادند که اعتکاف را باید جدی گرفت؛ زیرا اعتکاف، هم عیار معنویت و اخلاق است، هم علامتِ یک حرکتِ صحیح، و هم مظهرِ قدرتِ تولید و سازندگی. از این رو، افق پیش رو، افقِ تثبیت و تعمیق این نگاه است؛ نگاهی که انسان را از خود به خدا، و از خدا به خلق، و از خلوت به مسئولیت می‌رساند.

در این مسیر، اعتکاف می‌تواند به مدرسه‌ای برای تربیت نسل آینده بدل شود؛ نسلی که در آن، عبادت از مسئولیت جدا نیست، و معنویت از عمل اجتماعی منفک نمی‌شود. چنین افقی، همان چشم‌انداز روشنِ جامعه‌ای است که به سوی کمال، عدالت، اخلاق و بندگی حرکت می‌کند؛ جامعه‌ای که در آن، «ظهور منجی عالم بشریت» نه یک رؤیای دست‌نیافتنی، بلکه نتیجه‌ی طبیعیِ خودسازیِ جمعی و تلاشِ مستمر برایِ تحققِ ارزش‌هایِ الهی در همه‌ی ابعادِ زندگی است.

از این رو، اعتکاف، به مثابه «قدرتِ نرم» جمهوری اسلامی در مقیاس جهانی، می‌تواند الگویی برایِ جوامعِ تشنه‌یِ معنویت و عدالت

احیاگر اعتکاف؛

روایت منظومه فکری رهبر شهید انقلاب درباره عبادتی که از خلوت فردی تا پیشرفت جامعه امتداد می‌یابد

کتاب «احیاگر اعتکاف» مجموعه‌ای از ۴۷ سخنرانی و پیام رهبر شهید انقلاب اسلامی درباره فلسفه، آثار فردی و اجتماعی، جایگاه جوانان و دانشگاه‌ها و نقش اعتکاف در حیات معنوی جامعه است که با گردآوری ستاد مرکزی اعتکاف منتشر شده و تصویری راهبردی از این سنت عبادی ارائه می‌دهد.

کتاب «احیاگر اعتکاف» مجموعه‌ای از بیانات رهبر شهید انقلاب اسلامی، حضرت آیت‌الله العظمی امام خامنه‌ای، درباره یکی از سنت‌های دیرپای عبادی اسلام است که با نگاهی فراتر از مناسک فردی، اعتکاف را در پیوند با خودسازی، تربیت نسل جوان، هویت دینی دانشگاه‌ها، تحولات فرهنگی جامعه و پیشرفت معنوی انقلاب اسلامی بررسی می کند .

این کتاب که در خردادماه ۱۴۰۵ به همت ستاد مرکزی اعتکاف گردآوری شده است می‌کوشد مجموعه‌ای از دیدگاه‌های رهبر شهید انقلاب را در قالب یک منظومه فکری منسجم پیش روی پژوهشگران، فعالان فرهنگی، برگزارکنندگان اعتکاف و علاقه‌مندان به این سنت نورانی قرار دهد.

بر اساس مقدمه کتاب اعتکاف جلوه‌ای روشن از بازگشت انسان به خویشتن الهی و فرصتی برای تجدید عهد با خداوند متعال است؛ عبادتی که در پرتو انقلاب اسلامی حیات دوباره یافت و به یکی از شاخص‌ترین جلوه‌های معنویت و خودسازی در جامعه اسلامی تبدیل شد.

در مقدمه تأکید شده است که رهبر شهید انقلاب در نزدیک به چهار دهه رهبری، در ۴۷ سخنرانی و پیام، ابعاد فردی، اجتماعی و تمدنی اعتکاف را تبیین کرده‌اند و گسترش این سنت را نشانه‌ای از جهت‌گیری صحیح جامعه اسلامی به سوی معنویت دانسته‌اند. همچنین در بیانیه گام دوم انقلاب، اعتکاف در شمار معیارهای سنجش رشد معنوی و نشانه‌های پیشرفت جامعه اسلامی معرفی شده است.

اهمیت این مجموعه در آن است که بیاناتی با موضوعات و مناسبت‌های گوناگون را در کنار یکدیگر قرار می‌دهد تا مخاطب بتواند نسبت میان خلوت معنوی فرد، تربیت نسل جوان، مسئولیت اجتماعی و حرکت عمومی جامعه را در نگاه رهبر شهید انقلاب دنبال کند.

● از فلسفه اعتکاف تا آینده جامعه؛ ساختار ده‌فصلی کتاب

کتاب «احیاگر اعتکاف» در ده فصل تنظیم شده است. فصل‌های نخست به چیستی و فلسفه اعتکاف و آثار فردی آن می‌پردازند؛ در ادامه موضوع جوانان و دانشگاه‌ها مطرح می‌شود و سپس نسبت اعتکاف با انقلاب اسلامی، جامعه اسلامی و تقابل فرهنگی بررسی می‌شود. دو فصل پایانی نیز به توصیه‌ها و الزامات برگزاری اعتکاف و ظرفیت آینده‌ساز آن اختصاص دارند.

در پایان کتاب متن کامل دو مجموعه از بیانات رهبر شهید انقلاب نیز آمده است: بیانات دیدار با اعضای ستاد مرکزی اعتکاف و اعضای سومین جشنواره سراسری علمی ـ فرهنگی اعتکاف در ۱۵ اردیبهشت ۱۳۹۳ و بیانات پایان مراسم روضه شهادت امام کاظم(ع) در جمع مسئولان ستاد مرکزی اعتکاف در ۷ بهمن ۱۴۰۳.

این چینش کتاب را از مجموعه‌ای صرفاً موضوعی از نقل‌قول‌ها فراتر می‌برد و امکان مطالعه تدریجی اعتکاف را از مبانی و آثار فردی تا الزامات مدیریتی و افق‌های اجتماعی آن فراهم می‌کند.

● احیاگر اعتکاف؛ از معرفی یک سنت عبادی تا ترسیم یک منظومه فرهنگی

مرور فصل‌های کتاب نشان می‌دهد که «احیاگر اعتکاف» صرفاً مجموعه‌ای از سخنان درباره فضیلت یک عبادت نیست؛ بلکه تلاش می‌کند نسبت میان سلوک فردی، تربیت نسل جوان، حیات دانشگاهی، تحولات اجتماعی و جهت‌گیری معنوی جامعه را در یک چارچوب فکری بررسی کند.

در این چارچوب اعتکاف از یک سو فرصتی برای خلوت، اخلاص، مراقبت از نفس و تقویت ارتباط با خداوند است و از سوی دیگر در پیوند با تجربه اجتماعی جامعه اسلامی گسترش معنویت در میان جوانان و احیای ظرفیت‌های فرهنگی و دینی معنا پیدا می‌کند.

یکی از نکات برجسته کتاب تأکید هم‌زمان بر شور معنوی و عمق معرفتی است. استقبال گسترده از اعتکاف زمانی به یک سرمایه ماندگار تبدیل می‌شود که با مطالعه، تفکر، اصلاح رفتار و استمرار مراقبت از نفس همراه باشد.

نکته دیگر توجه به کیفیت برگزاری اعتکاف است. حفظ خلوت فردی، پرهیز از برنامه‌ریزی‌های مزاحم، فراهم کردن فرصت مطالعه متون دینی و مراقبت از جنبه‌های مالی نشان می‌دهد که در این منظومه فکری، افزایش کمّی مشارکت باید با صیانت از ماهیت عبادی و تربیتی اعتکاف همراه باشد.

از سوی دیگر قرار گرفتن اعتکاف در کنار موضوعاتی همچون جوانان، دانشگاه، جامعه اسلامی و میدان تقابل فرهنگی، نشان می‌دهد که این سنت در نگاه رهبر شهید انقلاب ظرفیتی فراتر از تجربه‌ای شخصی و محدود دارد. اعتکاف می‌تواند نقطه آغاز یا فرصتی برای تقویت پیوندهای معنوی، اخلاقی و اجتماعی باشد؛ پیوندهایی که استمرار آنها به کیفیت تجربه معتکف و نحوه مدیریت و پشتیبانی فرهنگی از این مراسم وابسته است.

کتاب «احیاگر اعتکاف» با گردآوری ۴۷ سخنرانی و پیام در ده فصل موضوعی می‌کوشد این ابعاد را در کنار یکدیگر قرار دهد و امکان مطالعه منسجم دیدگاه‌های رهبر شهید انقلاب درباره اعتکاف را فراهم کند؛ مجموعه‌ای که هم برای شناخت تجربه احیای این سنت در سال‌های پس از انقلاب و هم برای بررسی الزامات فرهنگی و تربیتی آن در آینده قابل توجه است.

پیام محوری کتاب احیاگر اعتکاف، پیوند میان خلوت معنوی انسان و حیات عمومی جامعه است؛ پیوندی که در آن خودسازی فردی نقطه آغاز حرکت است و آثار آن می‌تواند در تربیت نسل جوان، تقویت اخلاق اجتماعی و جهت‌گیری معنوی جامعه ظهور پیدا کند.

امام شهید، احیاگر اعتکاف و معمار امتداد معنویت در جامعه

نویسنده : دکتر محمدرضا احمدی

عضو هیئت علمی ستاد مرکزی اعتکاف با اشاره به نقش اعتکاف در تقویت معنویت فردی و اجتماعی، بر ضرورت عبور از نگاه صرفاً مناسک‌محور به این آیین عبادی تأکید کرد و اعتکاف را ظرفیتی راهبردی برای تقویت هویت دینی، اصلاح سبک زندگی و امتداد معنویت در عرصه‌های فرهنگی و حکمرانی دانست. متن یادداشت به شرح زیر می‌باشد:

بسم‌الله الرحمن الرحیم

در منظومه فکری و اندیشه‌ای امام شهید، خامنه‌ای کبیر(قدس‌سره) هرگز معنویت از عرصه حکمرانی و ساختارهای حاکمیتی جدا نبوده است. در نگاه ایشان معنویت نه پدیده‌ای منفعل و انزواطلب بلکه نرم‌افزاری برای اصلاح و تعالی فرد و جامعه در مسیر نظام‌سازی قرآن‌بنیاد، دولت‌سازی اسلامی، جامعه‌سازی و پی‌ریزی تمدن نوین اسلامی و نیز قدرتی پیشران برای حرکت‌های بزرگ و نیرویی قدرتمند برای مقابله با چالش‌های راهبردی بوده است.

از این منظر اعتکاف تنها یک آیین و عمل عبادی نیست بلکه راهبردی برای بازسازی جسم و روح، تعالی فرد و اصلاح سبک زندگی و در نهایت عیار معنویت انقلاب اسلامی است عیاری که در بیانیه گام دوم انقلاب نیز به‌عنوان یکی از ارکان حرکت به سوی تمدن نوین اسلامی مورد تأکید قرار گرفته است. امروز در جهانی که با سرعت بی‌سابقه رشد و توسعه فناوری و پیچیدگی الگوریتم‌ها و نفوذ آنها در شریان‌های حیاتی بشر مواجه است مرزهای هویت بیش از گذشته به چالش کشیده می‌شود. از این رو نیاز به بازتعریف نرم‌افزارهای تمدنی برخاسته از آموزه‌های دینی از جمله اعتکاف بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود.

• اعتکاف؛ فناوری هوشمند برای بازسازی هویت معنوی جامعه

اگر اعتکاف را صرفاً یک آیین سنتی بدانیم در برابر طوفان فناوری رنگ می‌بازد اما اگر آن را به مثابه یک فناوری هوشمند برای بازسازی روح و تعالی فرد و جامعه در نظر بگیریم می‌توانند به ابزاری راهبردی برای حفظ عیار هویتی و معنوی جامعه اسلامی تبدیل شود.

امام شهید عظیم‌الشأن(قدس‌سره) با رهنمودهای خود نسبت به توسعه کمی و کیفی اعتکاف، برنامه‌ریزی هوشمندانه برای آن تأیید سند راهبردی اعتکاف(سراج) و صدور اجازه برای فعالیت ستاد مرکزی اعتکاف بر اساس آن مسیر تازه‌ای را در توسعه این عبادت جامع گشودند مسیری که استقبال گسترده نسل جوان از اعتکاف، بسیاری از تبلیغات دشمنان معنویت، فضیلت و اخلاق را با چالش مواجه کرد. رهنمودها و حمایت‌های همه‌جانبه آن نادره دوران که تصویری روشن از چهره اسلام ناب را به نمایش می‌گذاشت ضرورت گذار از مدیریت مناسک‌محور به مدیریت ساختارمحور و تمدنی را در حکمرانی فرهنگی آشکار کرد و بر ضرورت ارتقای عیار معنویت جامعه و استمرار حالات معنوی و برکات حاصل از برگزاری آیین‌ها و مناسک دینی تأکید داشت امری که باید در سبک زندگی فردی، فرهنگ عمومی و عرصه‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی امتداد پیدا کند.

امروز در سایه همین رهنمودها و حمایت‌ها اشراب معنویت در تار و پود نظامات مختلف حکمرانی مورد توجه قرار گرفته و بزرگان علم، فرهنگ و سیاست در بیانات خود بر آن تأکید کرده و در پی نظریه‌پردازی علمی پیرامون این موضوع هستند.

امتداد اعتکاف از مساجد به ساختارهای سیاست‌گذاری

بنابراین اگر بخواهیم گام دوم انقلاب را با صلابت برداریم باید اعتکاف را از قلمرو محراب‌های مساجد اعتکافی به ساختارهای هوشمند فکری و سیاست‌گذاری امتداد دهیم. اعتکاف می‌تواند نقطه تمرکز راهبردی باشد که در آن عیار معنوی نخبگان، مدیران، سیاستمداران و سیاست‌ورزان در برابر تلاطم‌های فناورانه صیقل یابد و نظام محاسباتی آنان در برابر امواج ویرانگر عملیات روانی دشمنان مصون بماند. این مسیر زمینه‌ای برای پیوند زدن حقایق آموزه‌های دینی با واقعیت‌های دنیای مادی مدرن فراهم می‌کند مسیری که در آن معنویت نه امری جانبی بلکه به‌عنوان یکی از ارکان مهم حکمرانی هوشمند و جامعه‌سازی اسلامی مورد توجه قرار می‌گیرد.

بیانیه ستاد مرکزی اعتکاف در پی شهادت رهبر مسلمانان جهان حضرت آیت‌الله امام خامنه ای (قدس سره)

ستاد مرکزی اعتکاف با اندوهی عظیم این ضایعه اسف بار و ثلمه جبران ناپذیر و یتیمی امت اسلامی را به پیشگاه حضرت بقیة الله الاعظم حجة بن الحسن صلوات الله علیه و تمامی آزادگان جهان را تسلیت میگوید

بسم الله الرحمن الرحیم

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَى نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا

المستغاث بک یا صاحب الزمان

شهادت قائد عظیم الشأن، مرجع عالیقدر شیعیان، رهبر مسلمانان و مظلومان جهان، معلم انسانیت و آزادگی، حافظ دین مبین و کیان اسلامی، احیاگر سنت نبوی اعتکاف، حکیم متأله و زعیم مدبّر، عبد صالح خداوند و مطیع امر مولای عالمیان، نایب حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه وارواحنا لتراب مقدمه الفداء حضرت امام خامنه ای رضوان الله تعالی علیه و جمعی از فرماندهان جان برکف و مردم بی پناه و مظلوم بویژه کودکان معصوم به دست شقی ترین موجودات وسفاکان روسیاه عالم و تفاله های بدترین قوم روی زمین، صهیونیسم ستم پیشه بر تمامی آزادگان عالم تسلیت باد.

ستاد مرکزی اعتکاف با اندوهی عظیم این ضایعه اسف بار و ثلمه جبران ناپذیر و یتیمی امت اسلامی را به پیشگاه حضرت بقیه الله الاعظم حجه بن الحسن صلوات الله علیه و تمامی آزادگان جهان تسلیت گفته و اعلام می‌نماییم: ما جامعه معتکفین با اقتدا به حضرت ایشان بعنوان بزرگ مروج سنت جد بزرگوارشان و با اتکاء و توکل بر خداوند قادر متعال و با اتحاد و انسجام، استوارتراز همیشه در تمامی صحنه ها برای حفظ اسلام و انقلاب و سرزمین اسلامی ایران و در میدان مبارزه با مستکبرین عالم حاضر و جان بر کف استقامت خواهیم نمود.

إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنْتَقِمُونَ

ستاد مرکزی اعتکاف

گزارش تصویری

دیدار مسئولین ستاد مرکزی اعتکاف با امام شهید _ ۱۴۰۳/۱۱/۷

دیدار اعضای ستاد مرکزی اعتکاف با امام شهید _ ۱۳۹۳/۰۲/۱۵

«اعتکاف در نگاه رهبر شهید؛ از احیای سنت تا تثبیت اثر»

سال ۱۴۰۴ ۱۴۴۷

۴۷ سخنرانی و پیام درباره اعتکاف

نزدیک به ۴ دهه توجه، تبیین و توصیه درباره اعتکاف

- **پیش از انقلاب**: اعتکاف محدود و عمدتاً حوزوی
- **پس از انقلاب**: گسترش عمومی اعتکاف
- **دهه ۷۰**: توجه به اعتکاف به‌عنوان نشانه جهت‌گیری صحیح جامعه
- **دهه ۸۰**: جوانان + دانشگاه + رویش انقلاب
- **دهه ۹۰**: برنامه‌ریزی + محتوای معرفتی + حفظ خلوت
- **دهه ۱۴۰۰**: تثبیت معنویت و اجتناب از گناه پس از اعتکاف

اعتکاف برای چه؟

از متن ۴۷ بیانات می‌توان مفاهیم را در چند لایه آماری دسته‌بندی کرد:

لایه اول: غایت اعتکاف

خدا | معنویت | توحید | خودسازی

در بیانات، اعتکاف صریحاً وسیله‌ای برای نزدیک‌شدن دل و ذهن انسان به خدا، توجه به معنویات و توحید معرفی شده است.

لایه دوم: اتفاقی که برای انسان می‌افتد

خلوت | خشوع | خضوع | توبه | طهارت | مراقبت از نفس

لایه سوم: مخاطب اصلی

جوان | نوجوان | دانشجو | زنان و مردان | اقشار مختلف

در برخی بیانات، حتی گسترش اعتکاف میان جوانان و حضور آن در دانشگاه‌ها به‌عنوان یک تحول اجتماعی مورد توجه قرار گرفته است.

لایه چهارم: اثر اجتماعی

جامعه | دینداری | رویش انقلاب | جهت‌گیری صحیح جامعه

لایه پنجم: نحوه برگزاری

برنامه‌ریزی | محتوای معرفتی | خلوت فردی | قرآن | نهج‌البلاغه | صحیفه سجادیه | پرهیز از جنجال

ویژه‌نامه احیاگر اعتکاف • مهر ماه ۱۴۰۵

امام مجاهد شهید:
«در برنامه‌های اعتکاف کاری کنید که روحیه معنوی
در میان جوانان تثبیت بشود.»
۱۴۰۳/۱۱/۰۷

با حضور
مدیران مردمی ستادهای اعتکاف سراسر کشور
چهره‌های مردمی و متولیان اعتکاف‌های تراز
اعضای شوراهای راهبری اعتکاف استان‌ها

اعتکاف یازدهمین گام

اختتامیه هشتمین جشنواره بین‌المللی

گرامیداشت امام مجاهد شهید
به عنوان احیاگر سنت نبوی اعتکاف

با رویکرد: اعتکاف؛ راهبرد امام شهید، رسالت امت مبعوث

زمان و مکان:
۲۲ تا ۲۴ مهرماه ۱۴۰۵
تهران

محورهای کنگره
- اعتکاف و حکمرانی فرهنگی و دینی
- اعتکاف و جوانان؛ هویت‌سازی و جهان‌پایی
- اعتکاف و بانوان؛ هویت‌بخشی و نقش‌آفرینی
- اعتکاف و رسانه؛ روایت امیدآفرین و واقعیت‌محور
- اعتکاف و فضای مجازی
- اعتکاف؛ بعثت جامعه و امت‌سازی
- اعتکاف در عرصه بین‌الملل و شبکه‌سازی جهانی
- تجربه‌های موفق و الگوهای نوین در اعتکاف

همراه با برگزاری
نمایشگاه دستاوردها و توانمندی‌های هم‌افزایان،
اعتکاف‌های شاخص و ستاد مرکزی اعتکاف

افتتاحیه:
۲۲ مهرماه، ساعت ۱۹
سالن همایش‌های دانشگاه امام علی (علیه‌السلام)

اختتامیه:
۲۳ مهرماه، ساعت ۱۹
مسجد دانشگاه امام علی (علیه‌السلام)